



Assen, 24 juni 2009.

Geachte voorzitter, leden,

Zoals in de brief van 18 juni is aangekondigd, hierbij een nadere onderbouwing van een haalbaarheidsonderzoek over de mogelijkheden naar een lokaal en duurzaam Energie Bedrijf Drenthe.

Wij vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd

Met hartelijke groet,

Namens de GroenLinks fractie,

Jan Langenkamp.

Haalbaarheidsonderzoek

Duurzaam Energie Bedrijf Drenthe

Rotterdam, 23 juni 2009



Duurzaam Energiebedrijf Drenthe

Voorstel haalbaarheidsonderzoek Tensor Energy

Samenvatting

De GroenLinks Statenfractie heeft ons verzocht een voorstel te maken voor een haalbaarheidsonderzoek. Dit is gedaan naar aanleiding van een door ons opgestelde presentatie die door GroenLinks op 17 juni 2009 is aangeboden aan de provincie.

Er zijn meerdere manieren waarop een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd kunnen worden en wij kiezen duidelijk voor onze eigen wijze. Haalbaarheidsonderzoeken worden meestal onderuitgehaald op basis van rentabiliteit. In dit geval zal dit niet mogelijk zijn doordat wij hier in het haalbaarheidsonderzoek nog niet naar kijken. Wij kijken in het haalbaarheidsonderzoek naar de gestelde doelen op het gebied van duurzaamheid en naar de wensen met betrekking tot de rol en de vorm van een Duurzaam Energiebedrijf Drenthe. Indien deze doelen en wensen haalbaar blijken te zijn, kan het Duurzame Energiebedrijf Drenthe gestalte krijgen en zullen nieuwe initiatieven op hun merites moeten worden beoordeeld.

De GroenLinks Statenfractie heeft ons verzocht een kostenindicatie af te geven voor een haalbaarheidsonderzoek wanneer wij dit zouden uitvoeren. Op dit moment schatten wij deze kosten in op 350.000 euro waarbij de doorlooptijd van het haalbaarheidsonderzoek ongeveer 3 maanden is.

De door ons genoemde kosten en het tijdsfad zijn slechts een indicatie waaraan geen enkele rechten kunnen worden ontleend. Indien de provincie besluit dat het een haalbaarheidsonderzoek wil laten uitvoeren, zal dit immers aanbesteed moeten worden. Daarnaast is een groot deel van de doorlooptijd en de kosten afhankelijk van de wijze waarop de provincie het Duurzaam Energiebedrijf Drenthe vorm wil geven.

Inhoudsopgave

1.	Haalbaarheidsonderzoek.....	4
1.1	Vaststellen van de doelstellingen, de rol en de vorm van Duurzaam Energiebedrijf Drenthe	4
1.1a	Doelstellingen.....	4
1.1b	Rol.....	5
1.1c	Vorm.....	5
1.2	Toetsten van de haalbaarheid van de vastgestelde duurzaamheidsdoelstellingen	5
1.2a	CO2-footprint	5
1.2b	Huidige situatie Drenthe	6
1.2c	Gewenste situatie Drenthe	6
1.3	Toetsten van de haalbaarheid van de gewenste rol en vorm	6
2.	Kostenindicatie en doorlooptijd	7
2.1	Doelstellingen, rol en vorm	7
2.2	Haalbaarheid duurzame doelstellingen	7
2.3	Haalbaarheid rol en vorm.....	7
3.	Nabranders	8

1. Haalbaarheidsonderzoek

Wij stellen voor om het haalbaarheidsonderzoek te verdelen over een drietal fases waarbij duidelijke mijlpalen en beslistmomenten gedefinieerd zullen zijn. De drie fases die wij voorstellen zijn:

1. Vaststellen van de doelstellingen, de vorm en de rol van Duurzaam Energiebedrijf Drenthe;
2. Toetsten van de haalbaarheid van de vastgestelde duurzaamheidsdoelstellingen;
3. Toetsen van de haalbaarheid van de gewenste rol en vorm van Duurzaam Energiebedrijf Drenthe

1.1 Vaststellen van de doelstellingen, de rol en de vorm van Duurzaam Energiebedrijf Drenthe

1.1a Doelstellingen

Om te kunnen toetsen of iets haalbaar is, zal eerst duidelijk gedefinieerd moeten zijn wat er gerealiseerd dient te worden. Wanneer er wordt gekeken naar het Energieakkoord Rijk – Noord Nederland van 8 oktober 2007, zien we de volgende doelstellingen beschreven staan:

- Noord Nederland wil de genoemde kabinetsdoelstellingen op het gebied van klimaat en energie helpen te realiseren;
- Noord Nederland wil de energiegerelateerde en energie-innovatieve activiteiten versterken en bevorderen waardoor mede een bijdrage kan worden geleverd aan de economische ontwikkeling van Noord-Nederland.

Door de ambities in dit energieakkoord uit te voeren hebben de betrokken partijen de intentie om:

- 40-50 PJ duurzame energie en 4-5 Mton CO₂-emissiereductie in 2011 te realiseren in Noord Nederland.
- 15-20 Mton-emissiereductie CO₂ na 2011 in Noord-Nederland te bereiken - waar mogelijk via CO₂ -afvang en –opslag - rekening houdend met de omstandigheid dat CO₂-afvang en –opslag zowel op nationaal als Europees vlak nog volop in ontwikkeling is.

Naast bovengenoemde doelstelling zijn er nog een aantal andere doelstellingen vastgelegd. Voor dit document is niet zozeer belangrijk welke doelstellingen er reeds zijn vastgelegd in eerdere documenten. Wat wel belangrijk is, is wat de provincie wil bereiken met Duurzaam Energiebedrijf Drenthe. Daarom moeten de doelstellingen en de termijnen waarop deze doelen gerealiseerd moeten zijn, nogmaals worden overeengekomen en helder worden gecommuniceerd en vastgelegd. Pas wanneer deze stap is genomen, kan er worden bepaald of deze haalbaar zijn.

1.1b Rol

Nadat bepaald is wat de doelstellingen zijn, moet worden overeengekomen wat de rol is die Duurzaam Energiebedrijf Drenthe gaat spelen. Het voeren van een energiebedrijf wordt over het algemeen ervaren als een risicodragende activiteit maar vooral door de handelsposities die worden ingenomen. Toch is dit een belangrijk element om mee te nemen in de overwegingen over de rol die gespeeld moet gaan worden door het Duurzaam Energiebedrijf Drenthe. De rol kan faciliterend zijn, passief maar de rol kan ook initiërend zijn, actief. De provincie kan er voor kiezen haar middelen ter beschikking te stellen aan ondernemers die initiatief tonen maar de provincie kan zelf ook initiatief nemen en ondernemers zoeken die invulling kunnen geven aan de initiatieven.

1.1c Vorm

Nadat bepaald is wat de doelstellingen zijn, moet de gewenste vorm worden bepaald van het Duurzaam Energiebedrijf Drenthe. De wens dat inwoners kunnen participeren in Duurzaam Energiebedrijf Drenthe is uitgesproken door de GroenLinks Statenfractie maar er zal moeten worden vastgesteld of de provincie deze wens deelt of dat er andere wensen zijn. Het stuk van de Statenfractie PvdA hint duidelijk op een fonds met een faciliterende rol waarbij ook andere partijen kunnen toetreden.

1.2 Toetsten van de haalbaarheid van de vastgestelde duurzaamheidsdoelstellingen

Wanneer de doelstellingen op het gebied van de duurzaamheid zijn vastgesteld, kan er worden onderzocht of deze realiseerbaar zijn.

1.2a CO₂-footprint

De eerste stap die wij nemen om te bepalen of de duurzaamheidsdoelstellingen realiseerbaar zijn, is het maken van een CO₂-footprint zoals deze nu is en zoals deze in 1990 was.

Een goede en meest gebruikte aanpak wordt gegeven in het GHGprotocol¹. Dit protocol is opgesteld door een aantal leidende instituten op het gebied van klimaatproblematiek (WRI en WBCSD)². Het stelt dat een CO₂-footprint

- de voor de organisatie relevante emissies dient weer te geven (voor alle onderdelen en activiteiten),
- zo compleet mogelijk moet zijn (voor 6 Kyoto gassen, dus niet alleen CO₂),
- voor een zinnige vergelijking over de jaren consistent is (b.v. de toegepaste emissiefactoren, methodologie),
- transparantie over aannames, de gebruikte methodologie en

¹ Voor lokale overheden (gemeenten en provincies) geeft het GHG-protocol van ICLEI een aanpak waarin zowel de broeikasgasemissies van de eigen organisatie als van de invloedssfeer erbuiten in kaart kan worden gebracht (dit voor alle sectoren, inclusief afval, verkeer en vervoer, woningbouw, etc.)

² (WRI) World Resources Institute en (WBCSD) World Business Council on Sustainable Development; www.GHGprotocol.org

- zo accuraat mogelijk is (betrouwbaar en integer).

1.2b Huidige situatie Drenthe

Nadat de CO2-footprint is genomen, gaan we de huidige situatie in kaart brengen. We gaan inzichtelijk maken welke duurzaamheidsinitiatieven er al zijn ontplooid, in ontwikkeling zijn of al zijn afgerond. Tevens zullen we aangeven in hoeverre deze bijdragen aan de realisatie van de duurzaamheidsdoelstellingen. De geografische mogelijkheden van Drenthe om duurzame initiatieven te kunnen realiseren, moeten ook in kaart worden gebracht.

1.2c Gewenste situatie Drenthe

Nu bekend is wat de doelstellingen zijn, wat de huidige CO2-footprint is en wat de impact zal zijn van de huidige initiatieven, weten we wat er nog moet gebeuren om de doelstellingen te realiseren. Alle mogelijkheden die er zijn op het gebied van duurzame en lokale opwekking van energie zullen wij in kaart brengen, inclusief de impact die deze zullen hebben op de CO2-footprint en de overige doelstellingen, en aangeven waar deze eventueel gerealiseerd kunnen worden. We kijken hierbij niet naar de economische business case, maar puur naar de mogelijkheden die er zijn. De economische business case zal van geval tot geval verschillen en is afhankelijk van diverse factoren die in dit onderzoek op dit moment nog niet kunnen worden meegenomen.

1.3 Toetsten van de haalbaarheid van de gewenste rol en vorm

Pas nadat bekend is geworden of de doelstellingen überhaupt haalbaar zijn, gaan we onderzoeken of de gewenste rol en vorm van Duurzaam Energiebedrijf Drenthe haalbaar zijn. Hier kiezen wij bewust voor omdat wij ter overweging willen geven of er wel een provinciaal duurzaam energiebedrijf opgericht moet worden wanneer blijkt dat de doelstellingen sowieso niet haalbaar zijn.

De gewenste rol en vorm zullen wij juridisch en financieel laten toetsen. Dit doen wij niet zelf, maar besteden dit uit aan gerenommeerde partners waar wij mee samen werken. In dit geval zijn dat Ernst & Young en Clifford Chance. Wij zullen zelf onderzoek uitvoeren naar de interesse in participatiemogelijkheden bij inwoners van en bedrijven in Drenthe. Daarnaast zullen wij interesse toetsen bij de duurzame banken.

2. Kostenindicatie en doorlooptijd

De GroenLinks Statenfractie heeft ons verzocht een indicatie te geven van de kosten voor een eventueel haalbaarheidsonderzoek. Op dit moment schatten wij de kosten op 350.000,00 euro in. Hierbij hebben we de volgende onderbouwing.

2.1 Doelstellingen, rol en vorm

De doorlooptijd van het vaststellen van de doelstellingen, de rol en de vorm van Duurzaam Energiebedrijf Drenthe is grotendeels afhankelijk van de beschikbaarheid van de provincie. Om de doelstellingen, de rol en de vorm helder geformuleerd te krijgen, zullen wij een aantal workshops houden waarbij iedereen geacht wordt aanwezig te zijn om zijn mening te ventileren en om overeenstemming te bereiken. Indien de provincie prioriteit geeft aan het onderzoek en haar mensen en tijd beschikbaar wil stellen, kan deze fase binnen 3- 4 weken worden afgerond.

De kosten voor de fase schatten wij in op 40.000 euro.

2.2 Haalbaarheid duurzame doelstellingen

Het toetsen van de haalbaarheid van de duurzame doelstellingen neemt de meeste tijd in beslag en behelst het lastigste gedeelte. De CO2-footprint, het analyseren van de reeds gestarte initiatieven en het in kaart brengen van de geografische mogelijkheden vergen veel tijd. De meeste tijd zal echter gaan zitten in het matchen van duurzame oplossingen met geografische mogelijkheden. Deze fase kan, bij volledige beschikbaarheid van benodigde documenten en functionarissen van de provincie om zaken toe te lichten, worden afgerond binnen 5-6 weken.

De kosten voor de fase schatten wij in op 190.000 euro.

2.3 Haalbaarheid rol en vorm

Het toetsen van de haalbaarheid van de rol en de vorm besteden wij grotendeels uit aan onze partners Ernst & Young en Clifford Chance. Zij zijn specialisten die al vaker met dit soort constructies te maken hebben gehad en weten exact wat de beste invulling is voor de gewenste situatie waarbij ze tevens alternatieven kunnen aandragen.

Het toetsen van mogelijke interesse om bij inwoners en bedrijven en banken om te participeren, doen wij zelf. Wij gaan er vanuit dat deze fase 3-4 weken zal duren.

De kosten voor de fase schatten wij in op 120.000 euro.

3. Nabranders

De provincie dient een aantal belangrijke afwegingen te maken. Een hiervan is hoe zij omgaat met een eventueel smart grid. Door de splitsingswet moeten leveringsbedrijven gescheiden zijn van de distributiebedrijven. Wij zijn van mening dat een steeds meer behoefte zal ontstaan aan (lokale) smart grids, zeker wanneer lokaal en duurzaam opgewekte energie lokaal gebruikt gaat worden. Naast de landelijke overheid, Tennet en de regionale netbeheerders zal de provincie hier een belangrijke, stimulerende rol in moeten vervullen. Afhankelijk van de rol die men wil spelen met Duurzaam Energiebedrijf Drenthe zal een keuze moeten worden gemaakt hoe wordt omgegaan met smart grids die op termijn een vereiste zullen zijn om de opgewekte energie efficiënt te gebruiken.

Er zijn reeds een aantal initiatieven ontplooid en zelfs opgeleverd. De provincie moet zich afvragen hoe zij hiermee om wilt gaan. Een aantal initiatieven kan waarschijnlijk worden ondergebracht in het Duurzaam Energiebedrijf Drenthe, een ander aantal kan dit hoogstwaarschijnlijk niet. Om grip te houden op de realisatie van de doelstellingen, is het zaak zo spoedig mogelijk te inventariseren welke initiatieven nu nog onderhanden zijn en of deze alsnog ondergebracht zouden kunnen worden bij Duurzaam Energiebedrijf Drenthe waarbij tevens moet worden gekeken of initiatieven gecombineerd kunnen worden.

Bronnen:

Energieakkoord Rijk - Noord Nederland, 8 oktober 2007

Duurzaam Energie Bedrijf Drenthe PvdA Statenfractie, 8 juni 2009

Tensor Energy B.V.

World Trade Center

Beursplein 37

Postbus 30058

3001 DB Rotterdam

Telefoon: 010-2055700

Internet: www.tensorenergy.eu